

12. května je Mezinárodním dnem ošetřovatelství a sester

Když se 12. května 1820 do anglické šlechtické rodiny Nightingalových narodila malá Florence, nikdo tehdy ještě netušil, jak moc tato dívka o pár let později díky své píli, sociálnímu citění a odhodlání ovlivní zdravotní péči 19. a 20. století. A právě den jejího narození byl na její počest vyhlášen Mezinárodním dnem sester. V České republice se slaví od druhé poloviny 90. let. Letošní slavnostní večer s vyhlášením cen Florence Nightingalové chystá Česká asociace sester (ČAS) na 11. května v pražském Divadle U Hasičů.

Florence Nightingalová – symbol profesionálního ošetřovatelství

Společnost v 19. století nebyla nakloněna seberealizaci žen a práce ošetřovatelky byla pro ženské pohlaví takřka tabu – v té době nemocné ošetřovali většinou pouze muži. Správné místo vychované ženy ze šlechtické rodiny spočívalo po boku manžela a dětí. Ženy byly nuceny ustoupit dobovým omezením a požadavkům a chovat se podle toho, jak vyžadovala tehdejší společnost. I přes to se však našly osobnosti jako byla Florence Nightingalová. Vzepřela se rodině i konvencím a stala se profesionální ošetřovatelkou. V roce 1854 odjela jako jedna z 38 ošetřovatelských dobrovolnic vypomáhat do britských vojenských lazaretů na Krymském poloostrově. Zde se setkala s extrémní úmrtností vojáků, kterou zapříčinil nedostatek potravin, léků, pitné vody i sanitárního zařízení. Florence začala neúnosnou situaci řešit nejen přímo v lazaretu, ale také u britského královského dvora a díky svým konexím upozornila na vysokou úmrtnost vojáků s otřesnými hygienickými podmínkami. Vlastním úsilím se jí podařilo snížit úmrtnost ze 40 % na 2 % a ke konci války dokonce jen na 1 %. Svou činností se Florence Nightingalová zasloužila o zvýšení prestiže povolání zdravotních sester.¹

Vývoj českého ošetřovatelství

Zprávy o české ošetřovatelské práci sahají až do 10. století, kdy vznikl první útulek pro nemocné. Později byla zřízena řada špitálů a lazaretů pro chudé a nemocné, avšak péče o ně byla pouze laickou službou pro trpícího člověka. Ošetření totiž prováděli lidé bez jakéhokoli odborného vzdělání. Velkou revolucí pro naše zdravotnictví se stal rok 1874, kdy u nás vyšla Kniha o ošetřování nemocných od Florence Nightingalové. Téhož roku byla v naší zemi po jejím vzoru otevřena první ošetřovatelská škola (další specializovaná škola byla otevřena až v roce 1916 a o dva roky později v Praze vznikla vyšší sociální škola). Další vývoj našeho zdravotnictví přerušila vojska německé hitlerovské armády, sestry se tak mohly vzdělávat až po roce 1945. Novodobá éra českého ošetřovatelství se datuje od roku 1989.²

ČAS usiluje o vyšší mzdy sester

Všeobecná sestra je jedním ze základních pilířů celého zdravotnictví. Sestry provázejí člověka vlastně po celý život – stojí u zrodu jeho života, pomáhají mu při léčbě nejrůznějších onemocnění a často se také stávají oporou při jeho poslední cestě životem. Povolání všeobecné sestry je nejen fyzicky, ale i psychicky velmi namáhavé. Od sester se očekává empatie, obětavost a zručnost. Jejich nasazení a úsilí však mnohdy není adekvátně finančně ohodnoceno. Proto se Česká asociace sester dlouhodobě snaží na nedostatečnou výši mezd nelékařských zdravotnických profesí v ČR upozorňovat a téma mezd se bude řešit i v letošním roce.

Mezinárodní diskuzní téma pro rok 2017

Mezinárodní rada sester (ICN) vyhláší od roku 1988 Mezinárodní den sester. Při této příležitosti se vyhláší i klíčová témata v oblasti ošetrovatelství a upozorňuje se na celosvětovou problematiku této oblasti. V roce 2017 se diskuze povede nad tématem "**Sestry v čele dosažení cílů udržitelného rozvoje**".

„Materiály Mezinárodní rady sester jsou rozesílány všem sestřím, manažerkám a profesním organizacím více než 160 členských států. V letošním roce nabízí publikace řadu případových studií, které dokazují, jak vynikající práci sestry po celém světě odvádí v oblasti zlepšení přístupu ke zdravotní péči, vzdělávání široké veřejnosti či výživy. Upozorňuje na skutečnost, že sestry jsou pro dosažení cílů udržitelného rozvoje zcela nepostradatelné a bez investic do ošetrovatelské profese jednoduše nelze očekávat úspěch,“ říká Martina Šochmanová, prezidentka České asociace sester.

Vyhlášení cen Florence Nightingalové

Česká asociace sester slaví Mezinárodní den sester v jeho předvečer, tedy 11. května 2017, slavnostním večerem v Divadle U Hasičů v Praze. Součástí tohoto speciálního večera bude i udělení cen Florence Nightingalové ve čtyřech kategoriích: za celoživotní dílo, za rozvoj ošetrovatelství, za rozvoj České asociace sester a za rozvoj oboru. Ocenění uděluje každoročně Česká asociace sester spolu s odborným časopisem Florence.

Všem sestřím v České republice posílá k jejich svátku jménem svým i jménem Nadace Vize 97 osobní blahopřání i **paní Dagmar Havlová**:

„Vážené zdravotní sestry, asistentky, asistenti, vážený zdravotnický personál,

při příležitosti Mezinárodního dne sester si připomínáme mimořádný společenský význam a nepostradatelnost profese všeobecné sestry. Také já bych Vám dnes chtěla poděkovat za Vaši nelehkou práci, které si nesmírně vážím. Mnohokrát jsem totiž měla příležitost Vaši práci sledovat zblízka a uvědomit si, co to obnáší starat se o nemocného člověka. Kolik energie, trpělivosti, sebezapření a empatie musíte vynaložit, aby se mohlo říci, že zdravotní sestra vykonává svoji profesi na 100 %. Víím, že v běhu všedních dnů nemáte čas si plně uvědomit, jaký má vaše práce hluboký lidský smysl. Dovolte mi tedy, abych Vám to dnes v tento Váš slavnostní den připomněla.“

Vaše Dagmar Havlová

Zdroje:

- [1. http://casopis-zsfju.zsf.jcu.cz/kontakt/administrace/clankyfile/20120207151333136455.pdf](http://casopis-zsfju.zsf.jcu.cz/kontakt/administrace/clankyfile/20120207151333136455.pdf)
- [2. http://theses.cz/id/vy5qex/downloadPraceContent_adipldno_7365](http://theses.cz/id/vy5qex/downloadPraceContent_adipldno_7365)

Česká asociace sester je největší odborná profesní organizace sester a jiných odborných pracovníků. Tato nepolitická, nezisková organizace s právní subjektivitou hájí pozici profese sester v českém zdravotnictví. Je otevřena pro všechny sestry a ostatní nelékaře působící v resortu zdravotnictví, sociální péče, školství a ve všech oblastech soukromého, nebo jiného podnikání bez ohledu na národnost, nebo náboženské vyznání s působností po celé České republice. Základním posláním České asociace sester je, aby profese nelékařů měla celospolečenské uznání, přijatelné pracovní podmínky i adekvátní finanční ohodnocení.

KONTAKT:

Kateřina Jíchová

email: katerina.jichova@allmedia4u.cz

M: +420 603 280 300